

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi Opusculum Asceticum Posthumum

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1643

50. De Deo vt est vltimus finis omnium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46564](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46564)

vt homo) sed etiam qua parte complectitur Angelos. Nam Angeli omnem suam gloriam, & esse suum Deiforme habent à Christo, nō vt est homo, sed vt est Deus. Vnde omnes sunt filij Dei, vtpotè Deificati & Deiformes per dona glorię.

CONSIDERATIO L.

*De Deo vt est vltimus finis
omnium.*

ID quod est primum rerum principium, necessariò etiam est finis omnium. Nam primum principium, inefficiendo & producendo extra se, non potest vltimò intendere alterius bonum, quàm suum; ratio est quia cætera omnia sunt infinito intervallo infra ipsum posita. Vnde illorum bonum non est tanti momenti, vt possit in illo vltimò conquiescere: imò est instar nihili. rama

ram illo ; cum res omnes sint instar nihili ad ipsum collatæ. Debet ergo intendere vltimò bonum suum, nempe suam gloriam: quia nullum potest concipi bonum maioris momenti, quod possit ab eo intendi vel appeti. Nam omnis gloria Dei, quatenus est bonum Dei, infinite pluris æstimanda est, quàm omne bonum creaturæ, quatenus est bonum creaturæ.

Porro duplex est finis; nempe *finis-qui*, & *finis-cui*. *Finis-qui* dicitur bonum illud quod appetitur, & ad quod obtinendum, laboratur. *Finis-cui* est personâ cui illud bonum appetitur.

Deus itaque est vltimus *finis-cui* respectu rerum omnium; quia est cuius gratiâ, & ad cuius gloriam condita sunt omnia. Ipse propter gloriam suam vult & operatur omnia, & permittit omnia, quæ permittuntur. Vnde

N iij Pro-

Proueb. 16. *Omnia propter se-met-
ipsum operatus est Dominus ; impium
quoque ad diem malum. Qui enim se-
met ipsum impium fecit, eum Do-
minus supplicijs æternis ad laudem
iustitiæ suæ destinat.*

2. *Peculiari modo est ultimus
finis-qui: & ultimus finis-cui respectu
naturæ rationalis. Est ultimus fi-
nis-qui istius naturæ, quia hæc sola
est illius capax, & sola est condita vt
illo fruatur, tanquam summo bono
suo; cùm nihil sit præstantius, quod
tibi possit appetere. Vnde debet
illum desiderare, & omnibus mo-
dis quærere tanquam summum bo-
num suum ; idque in suum cour-
modum, vt illo fruatur, & dulce-
dine eius delectetur.*

*Est etiam ultimus finis-cui respec-
tu eiusdem naturæ ; quia omnes
beati omnem suam beatitudinem,
omniaque sua bona debent referre,
& re ipsa semper referunt ad ipsius
gloriam.*

gloriam, ita vt suam beatitudinem, suam gloriam, & omnia bona pluris æstiment, & magis ament vt sunt bona Dei, quibus Deus glorificatur, laudatur, benedicitur; quàm vt sunt bona ipsorum propria, quibus ipsi perficiuntur, beatantur, & glorificantur. Vnde beati dupliciter gaudent de gloria, & bonis suis. 1. quatenus considerant illa vt bonum proprium, adferens illis summam excellentiam, summum gaudium, & summam suauitatem, qualè nulla alia perfectio intrinseca adferre potest.

2. Quatenus considerat illam vt bonum Dei, ad æternam eius gloriam, & laudem pertinens. Et hoc gaudium est præcipuum quod habent de sua Beatitudine, & donis gloriæ. Illa enim beatitudo non solum est ipsorum summa perfectio, & excellentia & gloria obiectiua; sed etiam est gloria Dei formalis.

Nosse enim, amare & frui Deo, est formalis gloria ipsius extrinseca, qua nulla potest cogitari maior: & est intrinseca Sanctorum gloria, & beatitudo. Hinc fit vt longè pluris faciant suam beatitudinem intrinsecam vt est bonum & gloria Dei, quàm vt est bonum proprium.

Denique dicitur Deus *ultimus finis* creaturæ rationalis, quia omnes Angeli, & homines Beati in omnem æternitatem ita in illius visione, amore, & fruitione conquiescunt, vt nihil vltius desiderare possint; sed omnium desideriorum suorum terminam, & quietem beatissimam in illo habeant, & possideant.

PRE

P R E C A T I O

*Ad Deum Qui est Ultimus finis
noster.*

Ex lib. 14. de Perfect. cap. 6.

Filij hominum usquequò graui
corde, ut quid diligitis vanita-
tem, & queritis mendacium?
Vanitas sunt omnia ista quæ
tanto studio sectamini, honores, di-
uitiæ, voluptates, quorum causa
omnes animæ opes, quibus solida
& æterna poteratis comparare, fru-
strà expenditis. *Vanitas vanitatum
& omnia vanitas*, dixit Ecclesiastes
ista omnia expertus, & alta mente
contemplatus. Meritò *vanitas*, quia
ad finem ad quem conditi sumus,
nihil profunt, sed plerumque etiam
plurimum obfunt. *Mendacia* sunt
omnia ista, promittentia felicitate-
tem, & adferentia miseriam. Verè
filij hominum, non filij Dei, qui ista
N 6 quærunt;

quærunt, mente cæca, cupiditate
 inconsulta, labore inutili & pernicio-
 so. Non ad ista creati sumus, &
 in hoc mundo constituti; non in illis
 situm bonum nostrum, & requies
 nostra: terrena sunt & temporanea,
 non possunt animum, cuius natura
 cælestis & æterna, cuius capacitas
 immensa, cuius dignitas super Ang-
 gelis, perficere vel satiare. Quod
 ergo est verum bonum nostrum?
*Quis ostendet nobis bona? signatū est su-
 per nos lumē vultus tui Domine, dedisti
 lætitiā in corde meo.* Solum lumē Fi-
 dei hoc bonum nobis ostēdere po-
 test, & viam qua ad illud perueni-
 tur: cuius rei cognitio incredibilem
 animo lætitiā adfert. Quid enim
 optabilius quàm nosse summū bo-
 num, finemque vltimum, & tenere
 viam certissimam qua ad illud per-
 venit? sine hac notitia, omnis alia
 sapientia inutilis, nec sapientiæ no-
 mine digna.

Hac

Hac omnes illi antiqui Philoso-
phi destituti fuerunt, & ideò euanue-
runt in cogitationibus suis, ni-
hil commodi ex omnibus suis stu-
dijs & laboribus reportantes. *Quis*
enim nouit sensum Domini, nisi
*spiritus Domini qui scrutatur profun-
da Dei, per quæ nobis hoc abdi-
tum Dei consilium est reuela-
tum? Benedicant te cali, terra, mare,*
& omnia quæ in eis sunt, laudent
& superexaltent in sæcula, quia
ante omnia sæcula tibi cura fuit de
nobis, & in primo Trinitatis
tuæ consistorio benignissimum de
nobis consilium cepisti, vt nos Di-
uinitatis tuæ, omniumque bo-
norum & gaudiorum tuorum fa-
ceres participes. Quis non obstu-
pescat ad tantam benignitatem &
dulcedinem? quis hoc vmquam
sperare vel diuinare potuisset? sed
ita placuit infinitæ illi bonitati,
cuius indoles est, ineffabilibus
N 7 modis

modis se diffundere & communi-
care. Solus bonis tuis in tua æterni-
tate fruebaris, nullius egens, ipse
tibi, qui bonum es infinitum, ad
omnem beatitudinem sufficientis-
simus. Neque tibi voluptas dulciss-
sima societatis & amicitiae in Per-
sonarum trinitate deerat, cum inter
Patrem, Filium, & Spiritum fan-
ctum summa sit societas, summa
amicitia, summa omnium bono-
rum, gaudiorum, & consiliorum
communicatio. Itaque non egebas
creaturæ consortio, nec aliquid tibi
commodi per eam accedere pote-
rat: nihilominus bonitatis tuæ in-
dulgens propensione, nos condere
voluisti, ut ad consortium bonorum
ac gaudiorum tuorum eueheres.

Infinitum inter te & nos est in-
teruallum, non loci, sed naturæ, ut
qui infinitè supra omnia eleuatus
superemines, intercedentibus infi-
nitis rationalis naturæ gradibus,
quos

quos in tua sapientia & potentia dispositos contines: nihilominus tanta est potentia bonitatis tuæ, ut mentem nostram supra omnia creata & creabilia eleuare possis, & miro modo absque medio tibi per uisionem, amorem, & gaudium coniungere. O admirabilem, beatam & gloriosam unionem, in qua simul & summum bonum nostrum, & summa gloria tua reposita! per illam enim efficimur participes Diuinitatis & omnium bonorum ac gaudiorum tuorum; & per eandem Diuinitas tua summè fulget extra se in speculo mentis creatæ, sicut intra se fulget sibi. In alijs rebus creatis, ut in mundi fabrica, & varijs rerum gradibus, elucent tenues quidam radij Diuinitatis tuæ, ex quibus tuam potentiam, sapientiam, bonitatem quasi coniectando cognoscere possumus: at in mente nostra sic

stra sic eleuata & vnita tibi splendet tota Diuinitatis plenitudo, totaque relucet eius pulchritudo; ita vt quamuis in se vnica sit, miro tamen modo multiplicetur, vt tot videantur esse Diuinitates, quot sunt beatæ mentes. In hac vnione omnia bona nobis affluent, eritque omnium nostrorum desideriorum consummatio: affluent potentia, quia erimus reges & filij Dei: affluent sapientia, quia ipsum sapientiæ fontem tenebimus & contemplabimur: affluent sanctitas, quia eximius ille amor est summa sanctitas, & omnium virtutum perfectio: affluent diuitiæ, quia regnum cælorum & omnes eius opes nostræ erunt: affluent honores, quia omnes tamquam filij Dei excipiemur & honorabimur: affluent pulchritudo, quia corpore instar solis fulgebimus, mente instar Diuinitatis:
affluent

affluent gaudia & delectationes, quia omnes inebriabuntur ab ubertate domus tue, & torrente voluptatis tue potabis eos. sicut enim erit incomprehensibilis copia bonorum, ita etiam erit & gaudiorum ac delectationum. Affluet pax & securitas, quia nihil nec foris, nec intus umquam turbare poterit; nihil accidere triste vel quod minus gratum: simulque certissimi erunt, hunc statum fore eis sempiternum.

Itaque hæc unio, in qua & summum bonum nostrum, & summa Dei gloria, nobis unice fit cordi, & ad eam supra omnia adspiremus. Bona huius vitæ quantumuis magna videantur, præ illo bono vilescant nobis omnia, & instar nihili reputentur. Omnes nostræ cogitationes, curæ & labores ad illud tendant, nec usquam nisi in illo sit menti nostræ requies.

Verum,

Verum, quia tantum bonum longè
positum est supra vires nostras, ad
te confugimus, ô benignissime
Deus, vt qui sola bonitate tua in-
finita nos ad tantum & tam subli-
me bonum ab æterno destinasti, &
vt ad illud nos perduceres, mun-
dum condidisti, carnem assumpsi-
sti, mortem sustinuisti, & alia in-
numerabilia designasti: benignita-
tem tuam in nos continues, neque
illam ob ingratitude[m] vel negli-
gentiam nostram, vel alias huma-
næ vitæ labe[m], quæ subinde per fra-
gilitatem subrepunt, abrumpas vel
imminuas; sed potius adaugeas,
memor æterni consilij tui & om-
nium miserationum tuarum, quas
hactenus præstitisti nobis. Illumina
mentes nostras lumine Spiritus tui,
quo & mundi istius (cuius præsti-
gijs plerique pereunt) vanitates &
pericula, & æternorum bonorum
quæ nobis in te præparasti excel-
lentiam³³

lentiam & suauitatē possimus cognoscere. Fac vt illa nobis semper ob oculos versentur, & vehementem in animis nostris impressionem faciant, qua ad caducorum omnium contemptum, & ad æternorum amorem ac studium impellamur. Numquam flaccescant desideria, suspiria, & conatus nostri, donec ad vitæ huius terminum peruentum fuerit; in quo per gratiam tuam digni inueniamur regno tuo, & quiete illa æterna, qua omnes Sancti in te ultimo fine & summo bono suo, per visionem & amorem cum ineffabili gaudio, omnium votorum suorum compotes effecti, requiescent.

F. I. N. I. S.

INDEX